

Tiedote 13.11.23
Kampanja vieraan vallan
sotilastukikohtia vastaan
info@eitukikohtia.fi
www.eitukikohtia.fi

Kampanja vieraan vallan sotilastukikohtia vastaan on alkanut

Suomen ja Yhdysvaltain välinen sotilaallinen yhteistyösopimus eli DCA on hallituksen käsittelyssä ja menossa lähiaikoina eduskuntaa. Sopimuksen hyväksyminen ei ehkä olekaan itsestään selvää, sillä sitä vastaan on nousemassa laaja kansanliike. Liike ei usko DCA:n mahdollistamien Yhdysvaltain sotilastukikohtien lisäävän turvallisuutta. Päinvastoin ne heikentävän sitä: jännitys kahden ydinasevallan välillä kasvaisi. Sopimuksen nähdään myös heikentävän Suomen itsemääräämisoikeutta. Maamme viranomaiset eivät voisi tarkastaa tukikohtien toimintaa eikä Suomen laki koskisi niitä eikä niiden sotilasjoukkoja.

Nimien keräys sopimuksen hylkäämistä vaativaan kansalaisadressiin on aloitettu. Sen on jo allekirjoittanut joukko nimekkäitä suomalaisia muun muassa kirjailija Rosa Lixsom, ohjaaja Aki Kaurismäki, professori Heikki Patomäki, professori Juhani Suomi ja toimittaja Outi Popp. Kuka tahansa voi allekirjoittaa sen osoitteessa:

https://www.adressit.com/ei_vieraan_vallan_sotilastukikohtia_suomeen

Kampanjaan vieraan vallan sotilastukikohtia vastaan ovat tähän mennessä liittynyt kymmenen rauhanjärjestöä ja -toimintaryhmää: Rauhanpuolustajat, Rauhanliitto, Sadankomitea, Aseistakieltäytyjäliitto, PAND – Taiteilijat rauhan puolesta, Naiset Rauhan Puolesta, Rauhanryhmä2022, WILPF Suomi, Helsingin Rauhantoimintaryhmä ja Rauhanväki,

Kampanja aikoo levittää mahdollisimman monelle suomalaiselle tietoa DCA-sopimukseen liittyvistä ongelmista. Se on julkaissut nelisivuisen Suvereniteetti Uhattuna -ilmaisjakelulehden, joka ilmestyy myös Voima-lehden liitteenä. Kampanjalehden ovat kustantaneet Rauhanpuolustajat ja Rauhanliitto. Vieraan vallan sotilastukikohtien vaaroista tiedotetaan myös internetissä. Kampanja on tätä varten avannut sivuston www.eitukikohtia.fi.

Kampanjan tiimoilla on luvassa myös monenlaisia tapahtumia. Helsingin Rauhantoimintaryhmä, Rauhanväki ja Aseistakieltäytyjäliitto ovat järjestämässä Yhdysvaltain sotilastukikohtia vastustavan mielenosoituksen 25.11. Se alkaa Helsingin Senaatintorilla kello 13.

Myös kansainvälinen rauhanliike on reagoinut. On aloitettu nimien keräys Suomen, Ruotsin ja Tanskan parlamenteille osoitettuun vetoomukseen DCA-sopimuksia vastaan. Allekirjoittajien mielestä lähelle Pietaria ja Kuolan sotilasalueita kaavaillut USAn tukikohdat lisääisivät väistämättä jännitystä kahden ydinasevallan välillä ja nostaisivat näin ydinsodan riskiä. Vetoamus on osoitteessa: <https://worldbeyondwar.org/scandimerica/>

Lisätietoja: info@eitukikohtia.fi, puh. 044-5511324 (Mikael Böök)

Liitteet:

1. DCA-sopimuksen merkittäviä ongelmia
2. Kansalaisadressin teksti
3. Kansalaisadressin ensimmäiset allekirjoittajat
4. Kansainvälisen vetoomuksen teksti

Lisäainesto: Kampanjalehti "SUVERENITEETTI UHATTUNA" (PDF)

DCA-sopimuksen merkittäviä ongelmia

Suomen ja Yhdysvaltain neuvottelut kahdenvälisestä puolustussovinnuksesta Defense Cooperation Agreement (DCA) on saatu päätökseen, ja sopimuksen parlamentaarinen käsittely alkaa piakkoin.

Julkisten tietojen perusteella DCA olisi NATOon liittymissopimusta sitovampi valtiosopimus. Se merkitsisi vieraan vallan joukkojen vapaata kulkua omassa komennuksessaan Suomeen ja Suomesta pois. USA:n sotilaiden tekemiksi epäillyt rikokset tai heihin kohdistuvat rikokset käsiteltäisiin Yhdysvaltojen lain pohjalla. DCA merkitsisi myös suomalaisten sotilasalueiden, lentokenttien ja satamien yhteiskäyttöä Yhdysvaltain asevoimien kanssa. Tämän lisäksi USA:n joukot saisivat yksinomaiseen käyttöönsä alueita ja tiloja, joihin Suomella ei olisi pääsyä tai vaikutusvaltaa. Näin Suomi luovuttaisi tilojaan, toimivaltaansa ja tuomiovaltaansa toiselle valtiolle, mikä merkitsisi perustuslain 1 §:ssä säädetyn Suomen täysivaltaisuuden kaventumista.

Perustuslain 95 §:ssä säädetään Suomen täysivaltaisuuden kannalta merkittävän toimivallan siirrosta Euroopan unionille, kansainväliselle järjestölle tai kansainväliselle toimielimelle. Tällaisissa organisaatioissa Suomella on omaa vaikutusvaltaa. Perustuslaissa ei mainita toimivallan siirtoa yksittäiselle vieraalle valtiolle, jollaiseen Suomella ei myöskään ole vaikutusvaltaa. Toimivallan siirto toiselle valtiolle olisi kuitenkin DCA:n väistämätön seuraus.

DCA:n tarkoituksena nimetään rauhan, turvallisuuden ja vakauden edistäminen. Siihen pyritäisiin kuitenkin pelkästään sotilaallista valmiutta lisäämällä tuomalla Suomeen aseita ja vieraita joukkoja, mikä ei takaa rauhaa ja turvallisuutta.

Yhdysvalloilla on jo SDCA Norjan kanssa ja se neuvottelee DCA:sta Ruotsin ja Tanskan kanssa. Jos sopimukset toteutuisivat, Yhdysvallat saisi Pohjoismaat asevoimiensa toimintakentäksi ja Suomen itärajalta tulisi kahden ydinasevaltion sotilaallisen toiminnan raja. Tukikohtien perustaminen lisäisi sotilaallisten konfliktien todennäköisyyttä koko Pohjolassa, Itämerellä ja läntisellä arktisella alueella.

DCA:n hyväksymällä Suomi vaarantaisi turvallisuuttaan ja kaventaisi itsemääräämisoikeuttaan. On kuitenkin mahdollista tehdä toisenlainen poliittinen valinta, sillä Suomen NATO-jäsenyydestä ei seuraa minkäänlaista oikeudellista velvoitetta solmia DCA:ta.

Vetoamus kansanedustajille: ei vieraan vallan sotilastukikohtia Suomeen!

Suomi on neuvotellut Yhdysvaltain kanssa kahdenkeskisestä puolustusyhteistyösopimuksesta (Defence Cooperation Agreement, DCA). Eduskunta päättää sen solmimisesta lähitulevaisuudessa.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö totesi maaliskuussa 2023 Ruotsin television haastattelussa DCA-sopimuksesta, että kyseessä olisi suuri muutos, "melkein suurempi kuin NATO-jäsenyys".

Toteutuessaan DCA olisikin Suomen NATO-jäsenyyden edellyttämää Pohjois-Atlantin sopimusta sitovampi valtiosopimus. Kahdenvälinen sopimus takaisi Yhdysvaltain joukoille Suomessa esteettömän pääsyn sopimuksessa nimetyille lentokentille, satamiin ja alueille, joita ne voisivat käyttää sotilaallisiin tarkoituksiin omassa komennuksessaan vapautettuna tavanomaisista lupa- ja käyttömaksuista.

Yhdysvalloilla ja Suomella olisi yhteinen pääsy- ja käyttöoikeus sovittuihin tiloihin ja alueisiin, mutta Suomella ei olisi pääsyä alueiden sellaisiin osiin, jotka olisi nimenomaisesti osoitettu Yhdysvaltain joukkojen yksinomaiseen käyttöön.

Vieras valta olisi rikosasioissa oikeutettu käymään oikeutta omien lakiansa mukaan, tosin kuolemanrangaistukseen tuomitsemisen voisi sopimuksessa kieltää. Sopimuksesta seuraisi siis tilojen sekä toimi- ja tuomiovallan osittainen luovutus vieraan vallan joukoille, jotka voisivat omilla alueillaan suorittaa sotilaallisia tehtäviä Suomen niistä tietämättä ja voimatta niihin puuttua.

Ydinenergialaki kieltää ydinräjähteiden maahantuonnin ja hallussapidon Suomessa. Jos Suomi solmisi DCA:n, se voisi Norjan vastaavan sopimuksen tavoin kieltää ydinaseet alueellaan. Mutta ongelmaksi jäisi, että DCA epäisi Suomelta asianmukaisen tarkastusoikeuden eikä kiello estäisi ydinsodankäynnin harjoittelemista Suomen alueella.

DCA kaventaisi Suomen itsemääräämisoikeutta. Tästä tietoisina tarkkailijat arvelevat, että sopimuksen hyväksyminen vaatisi eduskunnassa 2/3 enemmistön. Määräenemmistöä ei tarvittaisi, ellei kyse olisi puuttumisesta perustuslaissa säädettyyn Suomen täysivaltaisuuteen.

Huomion arvoista on kuitenkin, että Suomen NATO-jäsenyys ei mitenkään oikeudellisesti velvoita Suomea solmimaan DCA:ta. Sopimuksesta kieltäytymiselle ei siis ole oikeudellista estettä.

Historiallista käännettä valmistellaan hiljaisuudessa, vaikka sopimus toteutuessaan toisi maahan vieraan vallan sotilastukikohtia ja sen asejoukot voisivat Suomen alueella tulla ja mennä, liikkua omine aseineen ja kalustoineen ja toimia omassa komennuksessaan.

Norjan ja Yhdysvaltojen välinen DCA-sopimus astui voimaan kesäkuussa 2022. Myös Ruotsi ja Tanska ovat neuvotelleet vastaavasta sopimuksesta. DCA-sopimusten seurauksena koko Pohjola, melkein koko Itämeri ja läntinen arktinen alue voisivat joutua vieraan suurvallan sotilaalliseksi toimintakentäksi, mikä lisäisi sotilaallista jännitettä kahden ydinasevallan välillä ja kaventaisi Suomen mahdollisuuksia toimia maailmanpolitiikassa rauhanrakentajana.

Vetoamme kansanedustajiin, että he eivät hyväksyisi sopimusta, joka tuomalla vieraan vallan sotilastukikohtia Suomeen lisää tavanomaisen ja ydinsodan uhkaa ja kaventaa Suomen itsemääräämisoikeutta.

Adressin osoite: https://www.adressit.com/ei_vieraan_vallan_sotilastukikohtia_suomeen

Kansalaisadressin ensimmäiset allekirjoittajat

Martti Ahti, historiantutkija	Karim Maïche, tutkijatohtori Tampereen yliopisto
Arja Alho, valtiotieteiden tohtori	Teemu Matinpuro, toiminnanjohtaja
Laura Böök, valokuvaaja	Veronika Mattsson-Korpak, skådespelare, Västanfjärd
Mikael Böök, tietokirjailija	Kai Nieminen, runoilija-suomentaja
Tarja Cronberg, tekniikan tohtori	Martti Nikumaa, maalari, Kolari
Noora Dadu, näyttelijä-kirjoittaja	Hannes Nykänen, docent
Leena Eräsaari, professori emerita	Claes Olsson, filmregissör-producent
Marjatta Hanhijoki, taidemaalari	Heikki Patomäki, professori
Susanna Hast, tutkija, kirjailija	Veronica Pimenoff, kirjailija
Elina Kauppila, järjestöyöntekijä	Outi Popp, toimittaja
Aki Kaurismäki, elokuvaohjaaja	Hanna Putkonen, oikeuspsykiatrian dosentti
Mika Kaurismäki, elokuvaohjaaja	Vesa Puuronen, sosiologian professori
Heikki Ketoharju, ohjelmistosuunnittelija	Syksy Räsänen, kosmologi
Markku Kivinen, professori emeritus	Henrik Stenius, historiker
Noora Kotilainen, VTT, yliopistotutkija, HY	Kerstin Stenius, docent
Elias Krohn, Kulttuurivihkojen päätoimittaja	Johan Storgårds, konsult
Jyrki Käkönen, professori emeritus	Juhani Suomi, professori
Veikka Lahtinen, tietokirjailija	Saara Särmä, tutkijatohtori
Maarit Laihonen, KTT,VTM, tutkijatohtori	Olli Tammilehto, tietokirjailija
Marianne Laxén, f.d.departementsråd, feministisk fredsaktivist	Kerstin Tuomala, psykolog, Kolari
Rosa Lixsom, kirjailija	Thomas Wallgren, professori
Laura Lodenius, rauhanaktiivi	Riikka Ylitalo, FT, opettaja
Per-Erik Lönnfors, debattör	Mikko Zenger, toimittaja

No to U.S. military agreements in Denmark, Finland, and Sweden

We, concerned citizens from many different parts of the world, wish to bring the following observations and recommendation to your attention.

After the Second World War peoples on all continents welcomed and appreciated the constructive, non-confrontational and bridge-building role, that the Nordic countries — Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden — often played in international affairs.

In recent decades the distinct world political identity of the Nordic countries has gradually eroded. Finland's and Sweden's decisions, in 2022, to apply for membership in NATO, in which Denmark, Iceland and Norway have long been members, is yet another step in a process whereby the Nordic countries integrate ever more deeply into a security policy and military alliance with the European Union and the United States of America. In June 2022 Norway signed a bilateral Defense Cooperation Agreement (DCA) with the United States of America. In Denmark, Finland and Sweden similar DCAs may be ratified in the upcoming months.

The Defense Cooperation Agreements will lead to increased military activity in the Nordic area and the Baltic Sea. The costs to the environment are likely to be high and the rights of the indigenous Sami people of north Norway, Sweden and Finland are at risk.

These Nordic Defense Cooperation Agreements with the USA are also of major global concern. They bring a number of new American military bases to the immediate neighbourhood of Russia's second largest city, St Petersburg and to military installations in North West Russia. They inevitably increase the tension between Russia and NATO and thereby contribute to further destabilisation of the world order and heightened risk of nuclear war.

We appeal to all members of parliament in Denmark, Finland and Sweden to vote against ratification of the Defense Cooperation Agreement of their respective country with the United States of America.

Sincerely,

First signatures:

Rajni Bakshi, India, Founder of Youtube platform Ahimsa Conversations

Patrick Bond, Distinguished Professor and Director of the University of Johannesburg Centre for Social Change, South Africa

Mike Davies, Social landscaper, grower, activist, Harare, Zimbabwe

Arturo Escobar, Professor of Anthropology Emeritus, University of North Carolina, Chapel Hill

Ashish Kothari, Environmentalist, India

Anat Matar, Senior Lecturer of Philosophy, Tel Aviv University

Dr. Uma Shankari, Farmer, Concerned Indian citizen, member of Vasudhaiva Kutumbakam

David Swanson, World BEYOND War, Charlottesville, Virginia

Chico Whitaker, Consulting member of the Brazilian Justice and Peace Commission, co-founder of the World Social Forum

Addressin osoite: <https://worldbeyondwar.org/scandimerica/>